

2015Z02902/2015D06010

Vragen van de vaste commissies voor Veiligheid en Justitie en voor Buitenlandse Zaken aan de ministers van Veiligheid en Justitie en van Buitenlandse Zaken over de berichtgeving rond het intrekken van de visa voor de imams die naar Rijswijk zouden komen (ingezonden 19 februari 2015)

Vraag 1

Wie is verantwoordelijk voor het signaleren van radicale predikers?

Antwoord 1

De inschatting of een prediker een risico vormt voor de nationale veiligheid of de openbare orde wordt gemaakt door respectievelijk de AIVD en de lokale driehoek. Daar waar het gaat om visumplichtigen leggen visummedewerkers op de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland visumaanvragen voor aan deze diensten indien zij een vermoeden hebben dat de aanvragers een risico voor Nederland zouden kunnen vormen. Ook de nadere invulling van maatregel 20f van het Actieprogramma is hierbij van belang, hiervoor verwijs ik naar de brief.

Vraag 2

Op welke gronden kan iemand geweigerd worden en hoe kan iemand bezwaar maken?

Antwoord 2

Inwoners van visumplichtige landen hebben bij een verblijf van maximaal 90 dagen (kort verblijf) een Schengenvisum nodig. Het Schengen Acquis biedt de mogelijkheid visa af te wijzen of toegang te weigeren indien sprake is van een bedreiging voor de openbare orde, nationale veiligheid en/of internationale betrekkingen. Als een visum voor Nederland wordt geweigerd, ontvangt de aanvrager van het visum een beschikking waarin de reden van de weigering staat. De aanvrager kan binnen vier weken schriftelijk bezwaar maken tegen de weigering.

Vraag 3

Hoe ziet het proces van visumverlening eruit? Wordt er gecheckt voordat een visum verleend wordt of nadat een visum verleend wordt?

Antwoord 3

Inwoners van visumplichtige landen hebben bij een verblijf van maximaal 90 dagen (kort verblijf) een Schengenvisum nodig. Een Schengenvisum wordt aangevraagd bij de Nederlandse ambassade of het Nederlandse consulaat in het land waar de aanvrager woonachtig is. Het Schengen Acquis biedt de mogelijkheid visa af te wijzen of toegang te weigeren indien sprake is van een bedreiging voor de openbare orde, nationale veiligheid en/of internationale betrekkingen. Iedere aanvraag wordt automatisch gecheckt in het Schengen Informatie Systeem (SIS) en het opsporingsregister (OPS) om te bezien of de aanvrager ongewenst is. Indien de aanvrager niet in beide systemen opgenomen is, maar twijfel bestaat over de risico's, wordt een toets hierop ten behoeve van een bindend advies voorgelegd aan de IND, die informatie kan inwinnen bij de AIVD en/of de betrokken lokale driehoek.

Vraag 4

Welke database bestaat er voor mensen die Nederland niet in kunnen vanwege radicale uitspraken en hoeveel mensen staan daarin gesignaleerd?

Antwoord 4

Er is geen specifieke database voor mensen die Nederland niet in kunnen vanwege radicale uitspraken, derhalve zijn hieromtrent geen cijfers beschikbaar. Vreemdelingen aan wie de toegang geweigerd dient te worden vanwege een gevaar voor de openbare orde en/of de nationale veiligheid kunnen worden opgenomen in respectievelijk OPS (nationaal opsporingsregister) dan wel het SIS (Schengen Informatie Systeem).

Daarnaast is het zo dat in geval geen sprake is van een SIS-signalering een ambassade die geconfronteerd wordt met een aanvrager wiens eerdere visumaanvraag is geweigerd (hetgeen zichtbaar is in het Europees Visa Information System) door een van de Schengenlidstaten en nogmaals een Schengenvisum wil aanvragen, in de regel contact opneemt met de ambassade die eerder een aanvraag heeft geweigerd. Dit om de reden hiervan na te gaan. Nieuwe aanvragen worden, ook bij eerdere weigeringen, overigens wel op eigen merites beoordeeld. Ook de nadere invulling van maatregel 20f van het Actieprogramma is hierbij van belang, hiervoor verwijst ik naar mijn antwoord op vraag 1.

Vraag 5

Op welke gronden is het visum ingetrokken in dit geval en kan dat zomaar?

Antwoord 5

Van een aantal predikers op dit evenement is bekend dat zij behoren tot de stroming van de politieke salafisten. Het gaat hier niet om jihadististen, maar wel om een (in beperkte kring) groep van invloedrijke geestelijken, waarvan bekend is dat sommigen van hen in contact staan met radicaal islamitische organisaties. De visumaanvragen van een drietal predikers zijn ingetrokken met het oog op de risico's voor de openbare orde, tegen de achtergrond van de ontstane maatschappelijke onrust rondom de bijeenkomst in Rijswijk, zoals verwoord in een brief van de NCTV. Dat gebeurt in een tijdsgezicht dat er in Nederland grote maatschappelijke onrust bestaat met betrekking tot de risico's van jihadisme.

Vraag 6

Welke imams hebben een visum gekregen en welke niet?

Antwoord 6

Zonder in te gaan op specifieke individuen zelf kan gemeld worden dat zeven predikers waren uitgenodigd voor het geven van lezingen op 8 maart, waarvan vijf visumplichtig zijn. Voor drie van deze predikers waren in eerste instantie visa verstrekt door Nederland. Deze visa zijn zoals uitgelegd in antwoord op vraag 5 ingetrokken met het oog op de openbare orde. Twee sprekers waren in het bezit van een Schengenvisum dat eerder is afgegeven door een ander Schengenland. De overige sprekers verblijven rechtmatig in het Schengengebied.